

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Vienotā tirgus novērošanas centrs

PAKALPOJUMU DIREKTĪVAS IETEKME BŪVNICĪBAS NOZARĒ

ZIŅOJUMS

SATURS

	IEVADS	3
1.	GALVENIE KONSTATĒJUMI	4
2.	KONSTATĒJUMI UN IETEIKUMI	4
	PIELIKUMS	18
	MĒRĶI UN METODOLOĢIJA	18
	DIREKTĪVAS ĪSUMĀ	18
	PAKALPOJUMU DIREKTĪVA	19
	DIREKTĪVA PAR DARBA ŅĒMĒJU NORĪKOŠANU DARBĀ	19
	ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA (PROJEKTS)	20
	EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS VIEDOKLIS PAR DIREKTĪVĀM	21

IEVADS

Pakalpojumu direktīvai (2006/123/EK, 2006. gada 12. decembris) par pakalpojumu liberalizāciju iekšējā tirgū ir bijusi ļoti būtiska ietekme uz daudziem pārrobežu mobilitātes aspektiem. Tā, iespējams, ir viena no vispretrunīgākajām iniciatīvām ES jaunākajā vēsturē, jo tā ir izraisījusi dedzīgas diskusijas sabiedrībā un sociālo partneru starpā. **Direktīva par darba ņēmēju norīkošanu darbā** (1996/71/EK), kura tika pieņemta pirms paplašināšanās Austrumeiropas un Centrāleiropas virzienā, pēc būtības ir saistīta ar pakalpojumu sniegšanu. Tas jo īpaši attiecas uz būvniecības nozari. No vienas puses, ņemot vērā krīzi, abas direktīvas radīja bažas un stigmatizēja mobilitāti no darbaspēku eksportējošām dalībvalstīm (“*Viņi atņem mums darbu!*”). No otras puses, jaunā paplašināšanās kārtā radīja daudzveidību, jaunus izaicinājumus un iespējas vienotajā tirgū. Tomēr vienotā tirgus sociālajai dimensijai — Eiropas sociālajam modelim — arī turpmāk jābūt galvenajai Eiropas Savienības iezīmei.

Eiropas Ekonomikas un sociālo jautājumu komiteja (EESK) savā atzinumā par tematu “Attīstīt uz iedzīvotājiem orientētu un viņiem tuvu pieeju iekšējā tirgus politikas jautājumos”¹ norādīja, ka “pakalpojumu joma kopumā (...) ir joma, kurā iekšējā tirgus izveide kavējas visvairāk, bet kurā visvairāk ir nepieciešama inovācija ne tikai attiecībā uz īstenojamajiem pasākumiem, bet arī uz piemērojamajiem instrumentiem.”

EESK Vienotā tirgus novērošanas centrs (VTNC) tika izveidots 1994. gadā ar Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Komisijas atbalstu. Tā uzdevums ir analizēt vienotā tirgus darbību, noteikt problēmas un šķēršļus un ierosināt risinājumus no pilsoniskās sabiedrības viedokļa ar mērķi, šajā konkrētajā gadījumā, sagatavot secinājumus līdz Eiropas vēlēšanām 2014. gada maijā.

¹ Atzinums CESE 466/2012, [OV C 143, 22.5.2012., 17. lpp.](#)

1. GALVENIE KONSTATĒJUMI

ES pakāpeniski jāievieš savstarpēja atzišana, pievēršoties katram tirgum atsevišķi. Saskaņota ES mēroga stratēģija starptautisku krāpniecības tīklu novēršanai sniegs labumu sabiedrībai kopumā un jo īpaši būvniecības nozarei. Ir steidzami jāvienojas par kopīgām definīcijām Eiropas līmenī — tas ir patiesi sarežģīti, jo īpaši attiecībā uz ietilgušu problēmu risināšanu. Šā mērķa sasniegšanas nolūkā jāveic vairāki pasākumi: jāpieņem Eiropas obligātie standarti pārbaudes dienestiem, Eiropas nodokļu un sociālās jomas jēdzienu krājums un Eiropas sociālā nodrošinājuma numurs. Problēmas nevar pienācīgi atrisināt, ja trūkst institucionālās stabilitātes, līdzdalības un pareizas īstenošanas, kā arī saskaņotu tiesību aktu sociālajā jomā.

Attiecībā uz būvniecības nozari var izcelt šādus desmit galvenos konstatējumus, pamatojoties uz attiecīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesniegtajiem ziņojumiem:

1. būtu vispārēji jāpieņem galamērķa valsts princips²;
2. konkurences pamatā jābūt kvalitātei un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem, bet ne “sociālajam dempingam”;
3. vienotā tirgus noteikumi vispārēji un pareizi jātransponē un jāīsteno³;
4. lai panāktu patiesi vienotu pieeju un saskaņotību, ir jāievieš vienoti jēdzieni un definīcijas;
5. ir būtiski panākt efektīvu sadarbību valsts iestāžu starpā;
6. Eiropas sociālā modeļa saglabāšanai ir būtiska nozīme, ja vēlamies panākt sabiedrības atbalstu un piekrišanu;
7. kartes sistēma, šķiet, sniegs praktiskas un realizējamās iespējas labākai uzraudzībai;
8. institucionālā stabilitāte un atbilstīga stingrība noteikumu un kontroļu piemērošanā⁴, kā arī lielākas sodanaudas;
9. laba pārvaldība ir patiesa sadarbība valsts iestāžu un sociālo partneru starpā;
10. subsidiaritātes principu piemēro tā, lai dalībvalstis var izmantot konkrētus uzraudzības instrumentus.

2. KONSTATĒJUMI UN IETEIKUMI

Turpmāk norādītajā kopsavilkumā sniegts problēmu un nepilnību (konstatējumi) un iespējamo risinājumu (ieteikumi) saraksts. Saturs tabulas abās slejās var nesakrist.

SHORTCOMINGS (FINDINGS)	PROPOSED SOLUTIONS (RECOMMENDATIONS)
HEADING	
ITEM RELATED TO THE SERVICES DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications (12)	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles
ITEM RELATED TO THE POSTING OF WORKERS DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles (34)

Source (page of the staff working paper where the statement is taken from)

² Šā principa piemērošana nozīmē izmaiņas tiesību aktos.

³ Sākot no valsts iestādēm līdz vietējiem sociāli ekonomiskajiem dalībniekiem. Ja abas direktīvas piemērotu pareizi, tās viena otru pastiprinātu.

⁴ No publiskā nopēluma principa (pašregulēšana, nozaru ētikas kodeksi) līdz apsūdzības izvirzīšanai un izslēgšanai no tirgus. Pamatā ir juridiskā noteiktība.

Kopsavilkuma "Konstatējumi un ieteikumi" struktūra⁵

TRŪKUMI (KONSTATĒJUMI)	IEROSINĀTIE RISINĀJUMI (IETEIKUMI)
DARBA TIRGUS	
DARBA ŅĒMĒJU NORĪKOŠANA	
Deklarēšana pirms norīkošanas nepastāv visās dalībvalstīs (36).	Izveidot datubāzi, tādējādi nodrošinot darba ņēmēju kustības izsekojamību — IMI varētu paplašināt, attiecinot to uz šā jautājuma risināšanu.
Apliecinājums par kvalifikāciju nav obligāts visās dalībvalstīs ⁶ .	Vajadzīga ES pieeja.
Beļģijā tiek reglamentētas starpniekaģentūras, bet citās dalībvalstīs tas netiek darīts (33).	Jāaizliedz nelikumīgas prakses popularizēšana, izmantojot starpniekaģentūras (33). Norīkotie darbinieki pienācīgi jāinformē par attiecīgajiem tiesību aktiem galamērķa valstī (44).
Nav tāda jēdziena kā darbā norīkotas pašnodarbinātās personas (tie ir pretrunīgi termini) (20) ⁷ .	
MOBILITĀTE	
Acīmredzamais sociālais dempings ir negatīvi ietekmējis ES tēlu (35).	Uz darba ņēmējiem vērstas informētības veicināšanas kampaņas, lai tos informētu par pamatnosacījumiem, pirms tie paraksta darba līgumu.
No jauna radušās aizdomas pret nepilsoņiem, tādējādi kaitējot tiesību prioritātei (35).	
NELAIMES GADĪJUMI DARBĀ	
Dalībvalstīs ir atšķirīgas definīcijas nelaimes gadījumiem darbā. Tas ietekmē kompensācijas līmeni un noteiktas valsts veselības aizsardzības sistēmas.	

⁵ Darba dokuments: sk. <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-services-directive>. Ja nav norādīta lappuse, apgalvojums izriet no diskusijām ar dalībniekiem.

⁶ Tas ir obligāts Francijā un Polijā.

⁷ EESK atzinums CESE 2063/2012, [OV C 161, 6.6.2013., 14. lpp.](#)

SOCIĀLAIS DEMPINGS	
Sociālo dempingu bieži definē pēc subjektīviem ieskatiem. Kopumā ar to saprot, ka tiek radīta situācija, kad lētais darbaspēks no citām dalībvalstīm atņem darbu pilsoņiem. Eiropa Komisija traktē šo praksi kā situāciju, “kurā ārvalstu pakalpojumu sniedzēji var izkonkurēt vietējos pakalpojumu sniedzējus zemāko darba standartu dēļ” ⁸ .	Jāsaglabā “trauslais līdzsvars starp brīvību sniegt pārrobežu pakalpojumus un vajadzību pēc efektīviem instrumentiem, lai uzraudzītu un ieviestu darba standartus uzņemošajā valstī, kas tika panākts, vienojoties par Pakalpojumu direktīvu” ⁹ .
Neatkarīgi no sociālā dempinga definīcijas to parasti uztver kā Eiropas sociālā modeļa apdraudējumu, un tādējādi mazinās atbalsts ES integrācijai (15, 25, 76, 104).	Jāīsteno LESD 3. pants un Sociālo pamattiesību harta.
Bieži vien darbi, ko veic ārvalstu darba ņēmēji, ir tādi, kurus nevēlas veikt pilsoņi, tādējādi arguments par darba atņemšanu ir lielā mērā polemisks un populistisks.	Jācenšas saskaņot tirgus brīvības un sociālās pamattiesības. Izpētīt iespēju izveidot “Eiropas interpolu sociālajā jomā”, atbalstot dažādu dalībvalstu darba inspekciju darbības ¹⁰ .
Kāda ir Sociālās hartas loma/nozīme vienotajā tirgū? Kāda ir ES sabiedriskās kārtības sociālā dimensija?	
SOCIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	
Lai gan Pakalpojumu direktīvas darbības joma neattiecas uz sociālo nodrošinājumu, vai tas nav “politiski neiespējami likt dalībvalstīm īstenot pakalpojumu tiesību aktus, nesaskaņojot ES mērogā sociālo nodrošinājumu, algas un nosacījumus, utt.?”	Regulas (EK) Nr. 883/04 (sociālo sistēmu koordinēšana) pareiza īstenošana (11).
	Eiropas nodokļu un sociālās jomas jēdzienu krājuma izveide (26).
	Izstrādāt Eiropas sociālā nodrošinājuma numuru.
Izvairīšanās no noteikumu un sociālo saistību pildīšanas ir plaši izplatīta un rada traucējumus būvniecības tirgū.	Īstenot mehānismus, kuru mērķis ir nosacījumu īstenošana uzņemošajā valstī ¹¹ .

LIKUMDOŠANAS ASPEKTI	
MVU	
Būvniecības nozares MVU (un ļoti maziem uzņēmumiem), kuri nodarbina darbiniekus ilgā laika posmā, problēmas rada lētais darbaspēks no Austrumeiropas dalībvalstīm (izņemot tādās reglamentētās profesijās kā apbedīšanas pakalpojumu sniegšana).	
Pārmērīgi augstas sociālās izmaksas veicina krāpniecību (35).	
Nav piekļuves pārrobežu tirgiem (valoda,	

⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>. M. Bernaciak darbā “Social dumping: political catchphrase or threat to labour standards?” 40. lpp (2012. gads), ierosina, ka “sociālo dempingu var definēt kā stratēģiju, kura vērsta uz sociālo standartu pazemināšanu par labu lielākai konkurētspējai. To veicināja uzņēmumi, bet netieši tika iesaistīti to darbinieki un/vai savas valsts vai uzņemošās valsts valdības, un tas negatīvi ietekmēja sociālo jomu.”

⁹ <http://www.euractiv.com/socialeurope/business-backs-commission-dispat-news-218283>.

¹⁰ Īstenošanas direktīvā minēts EESK priekšlikums no atzinuma CESE 970/2010, [OV C 44, 11.2.2011, 90. lpp.](http://www.cec.europa.eu/CESE/Pages/970_2010.aspx)

¹¹ Tas nozīmē, ka direktīvā būs jāveic grozījumi.

apdrošināšana u.c.).	
Valsts darba tiesību un Eiropas tiesību aktu sarežģītība.	EESK atkārtoti paudusi atbalstu lietpratīga regulējuma principu piemērošanai ¹² .
PAŠREGULĒJUMS	
Pašregulējums ir bijis lietderīgs un efektīvs daudzās nozarēs, piemēram, reklāmas vai alkoholisko dzērienu nozarē. Tas nodrošina arī zināmu elastīgumu un reakciju, kas trūkst tiesību aktiem. Tomēr pašregulējums būvniecības nozarē šķiet problemātisks, ņemot vērā nozares pašreizējās iezīmes.	Noteikti jāizmanto šādu sistēmu izmantošanas pieredze, kas būtībā prasa pārmaiņas vidē, kura saistīta ar politisko drosmi un “pozitīvu pašnoteikšanos” (28). Uzlabots pašregulējums varētu būt risinājums.
Likumi tiek lēni pielāgoti jaunākajām norisēm (piemēram, pāreja no sabiedriskā sektora ekonomikas uz privātā sektora ekonomiku).	Pašregulējums nodrošina ātrāku reakciju (un līdzdalību). Eiropas Rīcības kodekss, kura pamatā ir paraugprakse, ļautu noteikt standartus, piemēram, attiecībā uz iesniedzamo informāciju/datiem (44). Spēkā esošo tiesību aktu pienācīga īstenošana un piemērošana būtu pietiekama, raugoties arī no dažādu attiecīgo dalībnieku atbildības viedokļa.

ĻAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA

FIKTĪVA PAŠNODARBINĀTĪBA

Valstīs pastāv ļoti daudz dažādu pašnodarbinātības definīciju. Pašnodarbinātas personas statusa ļaunprātīgu izmantošanu pārrobežu situācijā ir grūti novērtēt un sodīt (99). Pašnodarbinātība pastāv, ja ir konstatēts, ka darbība tiek veikta: <ul style="list-style-type: none"> • ārpus jebkādam pakļautības attiecībām attiecībā uz darbības izvēli; • ārpus jebkādam pakļautības attiecībām attiecībā uz atalgojuma nosacījumu izvēli, personai strādājot pašai uz savu atbildību; • pret atlīdzību, ko personai izmaksā tieši un pilnā apmērā. Lai gan vairākas dalībvalstis jau ir centušās noteikt precīzu definīciju atšķirībai starp darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, pamatojoties uz iepriekš noteiktu kritēriju kopumu, personu dažādās atšķirīgās situācijas praksē bieži vien sarežģī šādas definīcijas noteikšanu.	Noteikt kopējo Eiropas kritēriju kopumu, kas sniegtu norādes pašnodarbinātas personas statusa noteikšanai, ievērot subsidiaritātes principu. Starptautiskās Darba organizācijas 2006. gada ieteikumos izmantota plaša pieeja jēdzienam “darba attiecības”, lai novērstu fiktīvo pašnodarbinātību (100). Nosakot, vai pastāv darba attiecības, galvenā uzmanība būtu jāvelta faktiem, kuri saistīti ar darbībām un darbinieku atalgojumu, neatkarīgi no tā, kā attiecības raksturotas, piemēram, līguma nosacījumos (100). EESK aicina: <ul style="list-style-type: none"> • apkopot datus par tā saukto ekonomiski atkarīgo pašnodarbinātību Eiropas Savienībā; • noteikt nodarbinātas personas definīciju kopīgos aspektus dažādās ES dalībvalstīs; Veicināt pētījumus, kuros tiek sīki analizēta valstu pieredze, jo īpaši pārrobežu jomās. ¹³
Pastāv slēptas darba attiecības, kad darba ņēmējs slēpj personas kā darba ņēmēja patieso juridisko statusu un kad līguma noteikumu dēļ var liegt aizsardzību, kura pienākas darba ņēmējiem (100).	Uzticams regulējums un fiktīvas pašnodarbinātības definīcija palīdzētu godīgām pašnodarbinātām personām un mikrouzņēmumiem. Fiktīva pašnodarbinātība būtu jānovērš, uzlabojot patiesā stāvokļa darba tirgū reģistrēšanu un uzraudzību.
Dažas dalībvalstis izveidotās programmas	Ir svarīgi veikt ietekmes novērtējumu attiecībā uz

¹² Sk. EESK atzinumu CESE 1068/2005, [OV C 24, 31.1.2006, 39. lpp.](#), un CESE 984/2011, [OV C 248, 25.8.2011, 87. lpp.](#)

¹³ Sk. EESK atzinumu CESE 639/2010, [OV C 18, 19.1.2011., 44. lpp.](#)

uzņēmējdarbības attīstībai var traucēt konkurenci godīgām pašnodarbinātām personām, mikrouzņēmumiem un MVU (101).	visām minētajām kategorijām. <i>Jāapsver, kā darba ņēmēji, kuri kļūst par patiesiem pašnodarbinātajiem, var gūt labumu no kopējām sistēmām, tostarp sociālā nodrošinājuma sistēmas un pensiju sistēmas.</i>
KRĀPNIECISKI UZŅĒMUMI/RĪCĪBA	
Krāpnieciskie uzņēmumi pārreģistrējas no vienas dalībvalsts citā dalībvalstī, lai izbēgtu no iespējamās saukšanas pie atbildības.	Mītnes valsts ir atbildīga par nelikumīgo darbību izskaušanu. <i>Jāaizliedz krāpniecisko uzņēmumu dalība tirgū. Krāpšana ir kritērijs izslēgšanai.</i>
Nepilnīga tiesību aktu īstenošana valsts un pārrobežu līmenī.	Svarīgākais jautājums ir tiesību aktu pienācīga īstenošana.
Konstatēti gadījumi, kad strādniekiem tiek atņemtas pasēs, un gadījumi, kad strādniekiem tiek izmaksāta tikai daļēja alga, lai tos paturētu būvlaukumā (41).	Lietas ierosināšana.
Direktīvā par darba ņēmēju norīkošanu darbā galvenā uzmanība pievērsta aspektam “valsts A pret valsti B” un netiek ņemts vērā pārrobežu krāpniecisko uzņēmumu sarežģītais konteksts (37).	
KRĀPŠANA	
Krāpšana, apejot valsts tiesību aktus nodarbinātības jomā (nedeklarēts darbs vai fiktīva pašnodarbinātība) (76) ¹⁴ .	<ul style="list-style-type: none"> – Prasības iesniegšana; – efektīvāks, elastīgāks un vienkāršāks regulējums attiecībā uz virsstundām būvniecības nozarē; – rēķinu par būvmateriāliem sistemātiska izmantošana; – identifikācijas izkārtne būvlaukumā (sk. arī kartes sistēmu); – atteikšanās no zemākās cenas piedāvājuma kā vienīgā kritērija publiskajā iepirkumā; – publisko datubāžu sasaiste ar krāpšanas novēršanu; – sociālo iemaksu un nodokļu samazināšana, nodrošinot pienācīgas alternatīvas budžeta līdzsvara saglabāšanai; – veicināt ilgtspējīgu būvniecību un nodokļu atvieglojumus (26.)
Uzņēmumu nosacītā nesodāmība (kurā liela nozīme ir starptautiskajam tirgum) grauj sociālo vidi.	
Praktiski bezsankciju vide, kurā krāpšana kļūst par reālu problēmu ¹⁵ (31).	Sabiedriskā nopeluma sistēma, izmantojot VIES datubāzi kā instrumentu apakšuzņēmēja izraudzīšanai (32).
	Lielākas soda mazinātu krāpšanu.
	Par vainīgiem atzīto krāpniecisko uzņēmumu izslēgšana no tirgus ¹⁶ (27).
ĻAUNPRĀTĪGAS DARBĪBAS	
Atsevišķos ārkārtējos gadījumos strādnieki tiek ekspluatēti, dzīvo galējā nabadzībā un dažkārt vienkārši nesaņem (pilnu) algu, lai tos varētu paturēt būvlaukumā.	“Informētības veicināšana un rīcības kodekss; darbinieku rotācija; “četrus acu” principa stingra ievērošana; skaidri noteikumi par sponsorēšanu un aizliegums pieņemt dāvinājumus; centralizētu iestāžu izveide konkursiem / līgumu piešķiršanai, precīzs piedāvājuma apraksts un izmaksu tāmes kontrole;

¹⁴ Sk. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=lv&catId=89&newsId=2055&furtherNews=yes>.

¹⁵ Piemēram, Beļģijā piemēro nesamērīgi zemu soda naudu EUR 25 apmērā par darbinieku, kuru izmanto....

¹⁶ Piemēram, kā tas tiek īstenots Austrijā.

	konkursa procedūru organizēšana, tostarp piedāvājuma konfidencialitāte un vēlāku manipulāciju ar piedāvājumiem novēršana; biežāka e-ierpirkumu izmantošana; nolēmumu dokumentēšana un rūpīga kontrole, ko veic uzraudzības iestādes; to uzņēmumu izslēgšana, kuri atzīti par vainīgiem korupcijas noziegumos, un melno sarakstu / korupcijas reģistru izveide” ¹⁷ .
PAKALPOJUMI VIENOTĀ TIRGŪ	
KONTROLE	
Lai izsekotu krāpšanu, ir jāveic laiktelpīgas izmeklēšanas (35).	Izveidot ES Darba inspekciju, kas palīdzētu dalībvalstīm novērst pārrobežu krāpniecību un sniegt likumdevējam uz konkrētiem gadījumiem pamatotus pamudinājumus rīcībai, vienlaikus uzlabojot sadarbību valsts iestāžu starpā (jo īpaši tajās valstīs, kurās pastāv strukturālas problēmas). Otra izvēle ir ciešāka sadarbība starp valsts darba inspekcijām, lai rastu risinājumu tādiem sarežģītiem jautājumiem kā valsts kompetences un suverenitāte.
Tādas problēmas kā valoda, dokumentu trūkums būvlaukumos, darba apliecība u. c. (35).	Apsvērt Beļģijas sistēmu LIMOSA ¹⁸ , izstrādājot sistēmu informācijas apmaiņai un labākai kontrolei.
Valstu atšķirīgo tiesību aktu dēļ starptautiskie uzņēmumi darbojas atšķirīgā tiesiskajā vidē (35).	ES algas aprēķina lapa būtu noderīga, ja tā būtu pamatota uz datubāzi, kas ļautu dalībvalstīm pārbaudīt informācijas patiesumu.
Joprojām trūkst augšupvērstas sadarbības (tostarp ar sociālajiem partneriem) un paredzamības, jo īpaši ņemot vērā krāpšanas nopietnību.	Sabiedriskā nopeluma sistēma, izmantojot VIES datubāzi ¹⁹ kā instrumentu apakšuzņēmēja izraudzīšanai (32).
Turpmāk jāuzlabo sadarbība starp valsts iestādēm, tostarp apmācību sistēma, jo īpaši atšķirīgo tiesisko sistēmu un norādījumu dēļ.	Visos gadījumos būtu jāizmanto darbības deklarēšana (32).
Kontroles instrumentiem vai struktūrām trūkst resursu, ņemot vērā to pārslodģotību, bet godīgie uzņēmumi izzūd no tirgus (31).	Dalībvalstīm jābūt iespējai piemērot spēkā esošos un papildu uzraudzības pasākumus vai administratīvās formalitātes, kuras uzskata par efektīvām un vajadzīgām — vienlaikus izvairoties no pārmērīgas reglamentēšanas.
Jo sarežģītāki uzdevumi, jo vairāk resursu vajadzīgs.	Apsvērt jaunus uzraudzības pasākumus vai formulas saskaņā ar direktīvām.
PAKALPOJUMI IEKŠĒJĀ TIRGŪ	
Integrēta pakalpojumu tirgus neesamība daļēji izskaidro produktivitātes atšķirības starp ASV un ES pēdējos 20 gados.	Samazināt šķēršļus, ko radījis izmaksu ziņā dārgais dažādo valstu noteikumu kopums (78).
Pakalpojumu tirgus parasti tiek pārmērīgi regulēts. Pastāv arī būtiskas atšķirības starp valstu noteikumiem, kas kavē pārrobežu pakalpojumu	

¹⁷ Eiropas Komisijas pretkorupcijas ziņojums: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr_2014_lv.pdf.

¹⁸ LIMOSA deklarācija attiecas uz darba ņēmēju norīkošanu darbā, pakalpojumiem, pašnodarbinātām personām, t. i., pārrobežu darbaspēku kopumā.

¹⁹ ES PVN datubāze: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_number/index_en.htm. Tas nozīmētu elektronisku vidi, lietošanas ērtumu (piemēram, izgaismots ar sarkanu/zaļu) un valsts pārvaldes iestādes (piemēram, darba inspekcijas), kuras ir atbildīgas par tehniskajām procedūrām.

sniegšanu.	
Pakalpojumu sniedzēju nespēja ieviest jaunas organizatoriskas metodes, kuras maksimāli palielinātu IKT ieguvumus.	
Direktīvā paredzēta pārāk liela rīcības brīvība valsts iestādēm izlemt, ko uzskatīt par šķērslī uzņēmējdarbības veikšanai vai šķērslī pārrobežu pakalpojumu sniegšanai. Tās var noteikt šādus šķēršļus par "samērīgiem" (78).	<i>Savstarpējai novērtēšanai vajadzētu kļūt par pakalpojumu noteikumu pastāvīgu pārskatīšanu, mudinot regulējošās iestādes atcelt nevajadzīgos noteikumus un uzticēties otras puses noteikumiem.</i>
Traucējumi pakalpojumu tirgū mazina euro spēju izturēt satricinājumus un traucē monetārās savienības darbību (79)	
Šķēršļu pakalpojumu sniegšanai ir vairāk nekā preču, izsekojamība ir nepietiekama un selektīva, un vienlaikus MVU var būt problēmas izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību (79).	
ES iekšējo likvidēšana ir ļoti atkarīga no vietējā pakalpojumu regulējuma atcelšanas vai reformas (79).	<i>Tas nozīmē lielas iekšējo pakalpojumu reformas, tādējādi radot konkurētspējīgāku un labāk funkcionējošu pakalpojumu tirgu, kas ir būtiski un ievērojami svarīgāk ES izaugsmei, nekā riskēt, piemēram, ar iekšējo ES pakalpojumu pārrobežu tirdzniecību.</i>
Šķēršļus pakalpojumiem rada atšķirības dalībvalstu regulējumā ²⁰ (79).	
Joprojām nav pilnīgi skaidrs, kāds būs ieguvums no pilnībā izveidota pakalpojumu iekšējā tirgus (ievērojami pārsniedzot horizontālo pakalpojumu direktīvu) (79). Labuma gūšana no labāk funkcionējoša pakalpojumu tirgus ne vienmēr ir tikai lielākas konkurences jautājums (80).	<i>Finanšu pakalpojumu jomā, šķiet, vēl nav pieejamas jaunas aplēses, bet attiecībā uz nozaru tīkliem ir bijuši tikai daži ad hoc centieni (norādot uz samērā būtiskiem ieguvumiem); profesionālo pakalpojumu jomā nav pieejamas ticamas aplēses. Visās trīs minētajās jomās nepastāv patiesi vienots tirgus, kas rosina domāt par būtiskiem turpmākiem ieguldījumiem; daudzveidīgie ekonomiskie ieguvumi, ko sniedz pakalpojumu direktīva, tiek apzināti tikai tagad, un vidēja termiņa, kā arī ilgtermiņa ieguvumi gandrīz noteikti sniegs vairākus procenta punktus ES IKP un ne tikai. Pievienojot ilgstoši bez uzmanības atstātās priekšrocības, ko sniedz mazākas regulējuma atšķirības pakalpojumu jomā, ieguvumi būtu vēl lielāki.</i>
Iekšējā tirgus noteikumi netiek pilnībā īstenoti ²¹ — nepilnīga īstenošana, administratīvi un ar procedūru saistīti šķēršļi traucē speciālistiem sniegt pārrobežu pakalpojumus (97).	<i>Tas prasa būtisku ieguldījumu infrastruktūrā (gāze, elektrība, dzelzceļš un internets) ilgākā laikposmā visā Savienībā. Īpašs gadījums ir vienots digitālais tirgus kopā ar ievērojami plašāku Digitālo programmu.</i>
PAKALPOJUMU DIREKTĪVAS ĪSTENOŠANA	
Pakalpojumu direktīvas sadrumstalota	Efektīva īstenošana — gudrs un ātrs veids izaugsmes

²⁰ "Noteikumu neviendabīgums" var ļoti dārgi maksāt uzņēmumiem, kuri vērsti uz darbību Eiropā — fiksētās iestāšanās izmaksas segs katra valsts atsevišķi, un tās būs jāatgūst, pirms ieguldījums un iestāšanās sāk nest peļņu. Šādas atkārtotas fiksētās iestāšanās izmaksas mazina MVU pakalpojumus un nepalīdz daudziem citiem pakalpojumu sniedzējiem. (...) ESAO Regulējuma atšķirību ierobežota samazināšana jau ir būtiski palielinājusi ārvalstu tiešos ieguldījumus" CEPS īpašais ziņojums Nr. 67. 17. lpp.

²¹ Sk. VTNC katalogu par šķēršļiem vienotajā tirgū: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.publications.24626>.

interpretēšana un neatbilstīga īstenošana.	<p>veicināšanai, neradot izdevumus valstij.</p> <p>Konsekvence starp salīdzinošo novērtēšanu (saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu) un savstarpējo novērtējumu (saskaņā ar Direktīvu par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu).</p> <p>Noteikt jomas, kurās dalībvalstis rada nesamērīgus šķēršļus piekļuvei noteiktām profesijām.</p> <p>Izvēlēties savstarpēju atzīšanu, ja nav piemērojama saskaņošana.</p> <p>Mācīties no pierobežas reģioniem. Pārrobežu sadarbība bieži sniedz vērtīgu piemēru tam, kā vienotais tirgus varētu patiesībā darboties.</p> <p>Jāievieš operatīvas pārkāpumu novēršanas procedūras gadījumiem, kad konstatēta direktīvas noteikumu pārkāpšana.</p>
Pakalpojuma sniedzēji saskaras ar nepamatoti diskriminējošu attieksmi (valstspiederība, dzīvesvieta)	Dalībvalstīm jāīsteno Pakalpojumu direktīvas 20. panta 2. punkts.
Neatbilstīgs pakalpojumu sniedzēju apdrošināšanas segums pārrobežu kontekstā.	<p>Dialogs ieinteresēto personu starpā²².</p> <p>Pienācīgi jāpiemēro un jāizpilda direktīvas noteikumi šajā jomā (princips "rīcība saskaņā ar vienošanos").</p>
Lēmumu likvidēt noteiktus ierobežojumus (15. un 16. pants), kuri atsevišķos gadījumos var būt attaisnojami vispārējās interesēs saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu, pieņem dalībvalsts — pelēkās zonas / protekcionisms (83).	<p>Valstīm un atbildīgajām iestādēm jāveic pienācīga valsts noteikumu un atļauju piešķiršanas sistēmu samērīguma analīze.</p> <p>Brīvprātīgā pieeja ir ierobežota, un varētu būt lietderīgāk precizēt "samērīguma" jēdzienu un to, kas ir "prevalējošas vispārējās intereses".</p> <p>Atklātas diskusijas par veikto samērīguma analīzi un to, kādā mērā dalībvalstis izmantojušas savu rīcības brīvību un saglabājušas noteiktus vismazāk apšaubāmos ierobežojumus.</p> <p>Dalībvalstis vienmēr ievēro direktīvas vai regulas noteikumus, novērš neskaidrības un cenšas nepiemērot papildu prasības (proti, pārmērīgs regulējums), kas varētu radīt papildu liekas izmaksas uzņēmumiem.</p>
Lai gan Pakalpojumu direktīvas darbības joma ir plaša, tā neattiecas uz vairākām svarīgām prasībām, kuras tieši ietekmē pakalpojumu sniedzējus.	<p>Komisijai būtu jāturpina padziļināti analizēt pakalpojumu tirgu praktisko darbību kopumā, tostarp pastāvošās problēmas un šķēršļus, un patiesās vajadzības (83).</p> <p>Minētajā analīzē būtu jāņem vērā arī visas atbilstīgās jomas, uz kurām neattiecas Pakalpojumu direktīva, piemēram, profesionālās kvalifikācijas, darba ņēmēju norīkošana darbā, Direktīva par elektronisko tirdzniecību, patērētāju aizsardzības noteikumi saistībā ar piemērojamiem tiesību aktiem (regulas "Roma I" un "Roma II"²³) vai tiesu piekritību (Regula "Brisele I") (83)</p>

²² Sk. 30. zemsvitras piezīmi.

²³ http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l16027_en.htm.

	Pieņemt patiesi integrētu pieeju pakalpojumiem Eiropā (83).
Netiek uzstāts, lai dalībvalstis panāktu progresu (konsekvence, konverģence, kopējās sabiedrības intereses u. c.).	No jauna ieviest oficiālos ziņojumus, ko Komisija (DG MARKT) siki izstrādātās publiskās “informatīvās piezīmēs” sniedza (2009. un 2010. gadā) Konkurences padomei (un Eiropas Parlamentam) par Pakalpojumu direktīvas īstenošanu (83).
	Atjaunotajai ziņojumu sniegšanai jābūt vērīgai uz plašākiem pakalpojumu vienotā tirgus darbības aspektiem (84).
	Papildus kvantitatīvi nosakāmiem datiem par direktīvas īstenošanu būtu jāņem vērā arī patiesie rezultāti / pakalpojumu tirgus faktiskā darbība, kā arī šķēršļi un problēmas, ar kurām saskaras uzņēmēji un patērētāji, lai panāktu lielāku pārredzamību un labāk veicinātu panākto progresu (84).
Trūkst vienotā tirgus patiesās perspektīvas (piemēram, Pakalpojumu direktīvā ietvertie pakalpojumi, uz kuriem tās darbības joma neattiecas ²⁴).	Integrēta pieeja pakalpojumiem vienotā tirgū, izmantojot horizontālu instrumentu (83).
	Vajadzīga atbilstība citām ES direktīvām un iniciatīvām (integrēta vai holistiska pieeja) (84).
REGLAMENTĒTĀS PROFESIJAS²⁵	
Eiropas Komisijas nostāja par vienkāršotu piekļuvi reglamentētajām profesijām (piemēram, regulējuma mazināšanas viedā) apdraudētu vairākas nozares, tostarp, būvniecības nozari.	Reglamentēšana nozīmē lielākas kontroles ieviešanu (29).
Tas varētu padarīt neskaidras robežas starp profesijām un radīt neskaidrību saistībā ar atbildību, tādējādi mazinot sabiedrības uzticēšanos pakalpojumu sniedzējiem.	
Izsargāšanās no regulējuma mazināšanas noteiktās nozarēs (tostarp, būvniecības nozarē).	Jaunās Direktīvas par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu efektīva īstenošana.
Reglamentētās profesijas dalībvalstīs ir atšķirīgas (38)	
TIRGUS UZRAUDZĪBA	
Praktiski bezsankciju vide, kas veicina krāpnieciskas vai kriminālas darbības.	Izslēgšana no tirgus (27).
	Lielākas soda naudas un sankcijas (19).
Tirgus pārņēmīgā sarežģītība apgrūtina kontroli, ko veic valsts iestādes, un ļauj krāpnieciskajiem uzņēmumiem viegli apiet likumus vai izvairīties no jebkādas atbildības vai saistībām.	Risināt neatliekamo jautājumu par starpvalstu izīrēšanas aģentūrām (46).
Pastāv zināma saistība starp valsts klātbūtnes samazināšanos (piemēram, resursu trūkuma vai	Valsts līdzdalības pamanāmība un labāka sadarbība starp pārvaldes iestādēm valsts un pārrobežu līmenī (26).

²⁴ Privātie drošības pakalpojumi, pilsētas transports, taksometru pakalpojumi, sociālie pakalpojumi un pagaidu nodarbinātības aģentūru pakalpojumi. Uzmanība ir veltīta arī citiem jautājumiem, piemēram, tam, ka nepastāv profesionālo kvalifikāciju atzīšana, vairākām reglamentētajām profesijām un specializācijām, divkāršai apdrošināšanai un savstarpējas atzīšanas principa trūkumam, kā arī pretrunīgajiem valstu standartiem.

²⁵ Sk. arī Eiropas Komisijas pārredzamības pasākums attiecībā uz pieejamību reglamentētām profesijām: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-897_en.htm?locale=en.

politiskās gribas trūkuma dēļ ²⁶) jomās, kurās vienmēr tika sagaidīts, ka tai būtu jāsniedz norādījumi, un vispārējo darba, dzīves un uzņēmējdarbības apstākļu pasliktināšanos.	e-pārvaldības risinājumu izstrāde.
PĀRVALDĪBA	
A1 VEIDLAPA²⁷	
A1 veidlapu ir iespējams viltot. Izcelsmes dalībvalstis nepārbauda A1 veidlapā ietvertu informāciju vai izmantošanu galamērķa dalībvalstīs (32).	Jāiesniedz pārbaudīta A1 veidlapa pirms darbu sākuma. Jāsasaista ar kartes sistēmu.
Ļoti daudz A1 veidlapu ir viltotas, satur kļūdas vai netiek pārbaudītas (99).	Likumīgā atbildīgā par nodarbinātības statusa noteikšanu ir tā valsts, kurā attiecīgais darbs tiek veikts. Tā lemj, vai atbilstība/uzraudzība izriet no darba apstākļiem un līguma nosacījumiem. Kartes sistēma varētu būt lietderīga, lai novērstu krāpšanas risku.
DEKLARĀCIJAS	
45% no visiem ārvalstu darba ņēmējiem, kuriem nav deklarāciju, strādā būvniecības nozarē (34).	Nodrošināt, ka desmit dalībvalstis, kurās nav ieviesta iepriekšējās deklarēšanas sistēma, to ievieš, lai (32)...
Deklarēšana pirms norīkošanas nepastāv visās dalībvalstīs (36).	... darbības deklarēšana varētu būt izmantojama visur.
Deklarācijas, kas izskatās pareizas un var noslēpt dubulto grāmatvedību.	Deklarācijas varētu būt e-formātā.
KARTES SISTĒMA²⁸	
Datu aizsardzības jautājums ir problemātisks (vai ir kā "apburtais loks"), jo tas var liegt piekļuvi informācijai: – karte nenovērš krāpniecību, piemēram, viltošanu vai dublēšanu (bet padara to vēl sarežģītāku); – tai ir ierobežotas priekšrocības, jo norīkotajiem darbiniekiem ir ierobežota līgumi; – tai vajadzīga datorizētā sistēmā sagatavota deklarācija, bet deklarācijas ir papīra formātā ²⁹ ; – spēkā esošās kartes sistēmas dalībvalstīs tiek izmantotas atšķirīgos nolūkos (35).	Personas apliecības vai pases izmantošana ir praktiska un realizējama alternatīva, kas ļautu kompetentajām iestādēm veikt pārbaudes (38). Karte varētu saturēt standarta pamatinformāciju. Cita informācija būtu iekļaujama pēc izvēles, piemēram, kartes īpašnieka profesionālās kvalifikācijas (43). Ir būtiski, lai (kartes) sistēmas ir vispārēji izmantojamas. Ieviest luksofora principu.
TIESISKAIS REGULĒJUMS UN IESTĀŽU SISTĒMA	
Tiesiskais regulējums un iestāžu sistēma attiecībā uz pārbaudēm ir ierobežota. Citiem vārdiem sakot, vai spēkā esošais tiesiskais regulējums un iestāžu sistēma spēj risināt problēmas (piemēram, saistībā	

²⁶ Piemēram, samazināts darba inspekciju, sabiedrisko pakalpojumu kontaktpunktu u.c. skaits. Būtnībā piemēro principu "aizvien mazāk cilvēku izpilda aizvien sarežģītāku darbu".

²⁷ A1 veidlapa apliecina norīkotā darbinieka sociālo maksājumu statusu (http://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-forms/index_lv.htm).

²⁸ FIEC un EFBWW veic pētījumu par pastāvošajām kartes sistēmām un plāno to pabeigt līdz 2014. gada jūnijam. Minētā sistēma Zviedrijā jau ir ieviesta. Dānija un Norvēģija plāno to ieviest.

²⁹ Šajā nolūkā ieviešami e-sabiedriskie pakalpojumi. Igaunija un Austrija cita starpā varētu būt piemērs, kuram sekot.

ar pārbaudēm, datu aizsardzību, ES sociālo dimensiju u.c.)?	
---	--

PRAKTISKIE ASPEKTI	
APDROŠINĀŠANA	
Ilgstoši pastāv problēma saistībā ar to uzņēmumu (jo īpaši MVU) apdrošināšanu, kuri veic darbību citā dalībvalstī ³⁰ .	
APDROŠINĀŠANAS PIENĀKUMS³¹	
Attiecībā uz speciālistiem no citām dalībvalstīm (piemēram, Polijas) iespējamās pelēkās zonas.	
ATBILDĪBA	
Pastāv tendence pārlīkt riskus uz zemāko līmeni. Piemēram, Beļģijā atbildība tiek uzlikta galvenajam darbuzņēmējam (31)	Padome un Eiropas Parlaments vienojās par darbuzņēmēja un nākamā apakšuzņēmēja atbildību vai attiecīgā gadījumā aizstāj ar līdzvērtīgiem pasākumiem (18).
Spēcīgās konkurences, sarežģītības un pārredzamības trūkuma dēļ vājinās saistības un atbildība, jo īpaši uzņēmumu kaskādes veida struktūrā (41)	Apakšuzņēmēja atbildība jo īpaši (12. pants) Francijā, citu dalībvalstu starpā, bija izvirzīta prioritāšu saraksta augšgalā (pirms 2013. gada 9. decembra vienošanās par īstenošanas direktīvu) kā būvniecības nozarei saistošs princips, lai nepieļautu sarežģītas krāpnieciskas stratēģijas (32)
KAVĒTS MAKSĀJUMS	
Būvniecības nozari (un, pirmkārt, MVU) negatīvi ietekmē privātā sektora un valsts sektora klientu kavētie maksājumi.	Pienācīgi īstenot Maksājumu kavējumu direktīvu (2011/7/ES). Uzraudzība un rīcība, ko īsteno tirdzniecības asociācijas (privātais sektors) un valdība (valsts sektors) Dalībvalstis, kurās ir noteikts īsāks maksājumu termiņš, nedrīkst to pagarināt (Direktīva neaizliedz maksājuma termiņa pagarināšanu)
PATĒRĒTĀJI	
Patērētāju organizācijas nav izrādījušas īpašu interesi par EESK pētījumu, lai gan būvniecības procesi un materiāli ir potenciāli bīstami trešām personām gan būvdarbu laikā, gan pēc darbu pabeigšanas.	
Patērētāju atbildība līguma nosacījumu noteikšanā.	
PUBLISKAIS IEPIRKUMS³²	
Īpašnieki vai līgumslēdzējas iestāde vienmēr meklē lētākos piedāvājumus, tādējādi veicinot krāpšanu	Lētākajam piedāvājumam jāizvirza papildu prasības (vai pierādīšanas pienākums) (38).

³⁰ Sk. Eiropas Komisijas projektu ELIOS (DG ENTR), kurā analizēts, kā atsauču sistēma varētu palīdzēt (pār)apdrošinātājiem riska pakāpes novērtēšanā tādā veidā, kas būtu savienojams ar iekšējā tirgus mērķiem (<http://www.elios-ec.eu/en/introduction>). Eiropas Komisija 2014. gada 31. martā pieņēma Komisijas dienestu darba dokumentu par piekļuvi apdrošināšanai: http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/implementation/2012-communication/index_en.htm.

³¹ Eiropas Komisijas dienestu darba dokuments jānodod 2014. gada pirmajā pusgadā. Tas attiecas uz Direktīvas 2006/123/EK 23. panta 1. punktu un darbībām, kuras apdraud drošību vai veselību, un būtībā nozīmē profesionālo atbildību.

³² EESK atzinumi CESE 979/2008, [OV C 224, 30.8.2008., 32. lpp.](#), CESE 416/2007, [OV C 161, 13.7.2007., 40. lpp.](#), CESE 1162/2011, [OV C 318, 29.10.2011., 113. lpp.](#)

(35)	
Daži lielākie būvniecības uzņēmumi ir pārtapuši par projektu pārvaldības uzņēmumiem, kuri meklē lētu un tādējādi mazkvalificētu darbaspēku, lai uzvarētu konkursos (28).	Veicināt “saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu”, kā arī konsekventi noraidīt pārmērīgi lētus piedāvājumus (60). Publiskā iepirkuma dokumentācijas apmērs bieži vien ir pārmērīgi liels. Tas liedz MVU kļūt par galvenajiem darbuzņēmējiem un pārmērīgi ierobežo konkurenci.

SADARBĪBA	
e-PĀRVALDE	
Atšķirības starp dalībvalstīm e-pārvaldības risinājumu īstenošanas ziņā.	Īstenot ātrus, ērtus (jo īpaši MVU labvēlīgus) daudzvalodu un lētāku e-pārvaldības risinājumus, pilnībā izmantojot IKT potenciālu (32).
Noteikti daudzsoļi e-pārvaldības risinājumi ir izrādījušies neefektīvi ³³ .	
IEKŠĒJĀ TIRGUS INFORMĀCIJAS SISTĒMA (IMI)	
IMI sistēma, iespējams, ir nepietiekami izmantota (75).	Labāk izmantot IMI ātrākas un efektīvākas saziņas nodrošināšanai ³⁴ .
REĢIONĀLĀS UN VIETĒJĀS IESTĀDES	
	Reģionālo un vietējo iestāžu iesaistīšana ES projektos, izmantojot administratīvo sadarbību (76)
SADARBĪBA	
Sadarbība valsts iestāžu starpā ir nepietiekama. IMI ³⁵ un SOLVIT tīkli uzskatāmi par nepietiekami izmantotiem (40).	
Sadarbība starp uzņēmumiem un valsts iestādēm ir būtisks nosacījums, lai apņēmīgi risinātu noteiktus jautājumus (27).	Atjaunināt informāciju par valsts prasībām, izmantojot sadarbību starp atsevišķiem vienotiem kontaktpunktiem (46).
SAVSTARPĒJA ATZĪŠANA	
Saskaņā ar ES nozaru direktīvām akreditāciju un atļauju savstarpēja atzīšana (fluorētas siltumnīcefekta gāzes, ēku energoefektivitāte, ar atkritumiem saistītie pasākumi u. c.).	
SAVSTARPĒJA NOVĒRTĒŠANA	
Savstarpēja novērtēšana valsts iestādēm ir pārāk apgrūtināta.	Novērtēt savstarpējas novērtēšanas procedūras priekšrocības un izrietošos apgrūtinājumus.
SAZIŅA	
Pat meklētājprogrammās nav vienkārši atrast vajadzīgās un noderīgās tīmekļa vietnes, nav pienācīgi pievērsta uzmanība valsts uzņēmumiem un darba ņēmējiem, daudzvalodība joprojām nav plaši izplatīta, ne vienmēr tiek savlaicīgi veikti atjauninājumi utt. Tādējādi tīmekļa iespējas lielā mērā joprojām netiek izmantotas ³⁶ . Saskaņā ar	Attiecīgās valsts un Eiropas tīmekļa vietnes būtu jāatjaunina, sasaistot tās ar tiešsaistes informācijas avotiem dalībvalstīs, kuras ir iesaistītas norikoto darbinieku mobilitātē ³⁷ . Ciešāka sadarbība valsts iestāžu starpā (piemēram, “luksofors”, datubāzes u.c.).

³³ Te domāta reiz agstu novērtētā Portugāles Simpex sistēma, kurai trūkst resursu.

³⁴ Sk. EESK atzinumu CESE 1848/2011, [OV C 43, 15.2.2012, 14. lpp.](#)

³⁵ Sk. http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/. Iekšējā tirgus informācijas sistēma (IMI) ir informācijas un saziņas instruments valsts pārvaldes iestādēm, lai apmainītos ar paraugpraksi šīs direktīvas īstenošanā (sk. Regulu (ES) Nr. 1024/2012). Tā citu jomu starpā attiecas uz: pakalpojumiem, darba ņēmēju norīkošanu darbā un profesionālajām kvalifikācijām.

³⁶ Sk. norādītās tīmekļa vietnes par tādu praksi kā fiktīva pašnodarbinātība: <http://www.stopsocialdumping.eu/> un <http://www.faire-mobilitaet.de/>.

³⁷ Sk. EFBWW/FIEC kopīgo tīmekļa vietni par darba ņēmēju norīkošanu darbā: <http://www.posting-workers.eu/>

Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā 4. pantu katra dalībvalstī darbojas saziņas birojs, kas nodarbojas ar jautājumiem par darba ņēmēju norīkošanu darbā.	Iesaistīt DG EMPL informācijas pārvaldībā. Uzlabot un paātrināt sadarbību informācijas tīklos starp saziņas birojiem un vietējām uzraudzības iestādēm, apmainoties ar informāciju un datiem starp iestādēm un starp valstīm (sk. SIRS Beļģijā un DNLF Francijā ³⁸). Nolīgumi starp valsts iestādēm un sociālajiem partneriem ir efektīvi pasākumi, kuri ir jāīsteno (sk. nolīgumu, kurš noslēgts Beļģijā 2012. gada 22. jūnijā starp attiecīgajām valsts iestādēm un sociālajiem partneriem būvniecības nozarē).
SOLVIT	
Nepietiekami izmantots SOLVIT ³⁹ (78).	Vairāk personāla un lielāks budžets. Uzlabota saziņa un informācija (tostarp informācijas izplatītāji un plašsaziņas līdzekļi).
VIENOTI KONTAKTPUNKTI⁴⁰	
Vienoti kontaktpunkti ir nepietiekami izmantoti, par tiem trūkst informācijas un nav pietiekamas informācijas par sazināšanos ar vienotajiem kontaktpunktiem (46).	<ul style="list-style-type: none"> • Būtu noderīgi izveidot vienu ES portālu (tas varētu palīdzēt pārvarēt iespējamās problēmas, ko rada atšķirīgās kompetences un pieejas — jo īpaši attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību darbā — vai standarti — piemēram, attiecībā uz tādu tehnisko aprīkojumu kā ceļamkrāni, lieljaudas būvniecības tehnika, homologācija, licences u. c. — valsts līmenī; (32) • vienotajiem kontaktpunktiem jābūt pieejamiem ne vien tiešsaistē, bet arī fiziski; • ES mēroga veicināšanas kampaņa.
Problēmas, kas saistītas ar vienoto kontaktpunktu darbību, ir identitātes apliecināšana, e-parakstu izmantošana u. c. (75).	Uzlabot informāciju par īslaicīgu pakalpojumu sniegšanu un par tehniskajiem aspektiem.
Vienotie kontaktpunkti nespēj pienācīgi nodrošināt kvalitatīvu palīdzību un atbilstīgus pakalpojumus (75).	<ul style="list-style-type: none"> • Atlasīt patiesi noderīgu informāciju, piemēram, nodrošināt atbilstīgu un visaptverošu informāciju par valsts darba tiesībām un nodokļu režīmu (jo īpaši attiecībā uz PVN); (75) • nodrošināt, ka vienotie kontaktpunkti ir patiesi operatīvas platformas procedūru veikšanai, tādējādi to darbība nav tikai pasīva informācijas sniegšana; • uzlabot lietošanas ērtumu un mazināt birokrātiju (vienotajos kontaktpunktos un saīsināt procedūras kopumā).
Atšķirības starp dalībvalstīm (35).	Vienoto kontaktpunktu uzdevums ir sniegt informāciju par tiesību aktiem nodarbinātības un

³⁸ <http://www.emploi.belgique.be/sirs.aspx> un <http://www.economie.gouv.fr/dnlf>.

³⁹ Sk. EESK atzinumus par IMI (CESE 1848/2011, [OV C 43, 15.2.2012., 14. lpp.](#)). Sk. arī EESK atzinumus par Vienotā tirgus aktu (CESE 525/2011, [OV C 132, 3.5.2011., 47. lpp.](#), CESE 1583/2011, [OV C 24, 28.1.2012., 99. lpp.](#), CESE 1575/2012, [OV C 299, 4.10.2012., 165. lpp.](#), CESE 2039/2012, [OV C 76, 14.3.2013., 24. lpp.](#)), norādot uz faktu, ka SOLVIT trūkst darbinieku un resursu. SOLVIT kopumā nav pamanāms (daudzas pilsoniskās savienības organizācijas un vietējās tirdzniecības kameras, piemēram, pat nezina, ka tāds pastāv).

⁴⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/.

	<i>sociālo tiesību jomā dažādās dalībvalstīs.</i>
	<i>Dialogs un apmaiņa ar paraugpraksi starp dalībvalstu vienotajiem kontaktpunktiem, pamatojoties uz vienādiem nosacījumiem visās dalībvalstīs.</i>
Informētības veicināšanas un informācijas kampaņas nenoris saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu ⁴¹ (81).	<i>Savlaicīgas informācijas kampaņas, iesaistot starpniekus, piemēram, tirdzniecības kameras.</i>
	<i>Palielināt saskaņotību starp politiku un rezultātiem vai faktisko ietekmi.</i>
Līdzās pastāv dažādi avoti, lai gan viens portāls (piemēram, izcilākais vienotais kontaktpunkts) sniegtu acīmredzamu pievienoto vērtību, vienkāršojot situāciju visiem dalībniekiem (82).	<i>Īstenot vienas pieturas aģentūras koncepciju visā procesā.</i>
Daudzvalodības trūkums, lai gan vienotajiem kontaktpunktiem būtu jāvienkāršo pārrobežu pasākumi (82).	<i>Risinājums būtu vismaz angļu valoda, bet daudzvalodība nodrošinātu plašāku auditoriju.</i>
	<i>Dalībvalstīm būtu jāparaksta Vienoto kontaktpunktu harta, kurā ietverti kvantitatīvi izmērāmi rādītāji (84).</i>

⁴¹ Eurochambres norādīja, ka trūkst saskaņotības starp direktīvas īstenošanu un informācijas kampaņām noteiktās dalībvalstīs.

PIELIKUMS

MĒRĶI UN METODOLOĢIJA

EESK vēlas sniegt skaidru priekšstatu par reālo stāvokli un instrumentiem (gan patlaban pieejamajiem, gan turpmāk izstrādājamiem), kas vajadzīgi, lai efektīvi novērstu nepilnības. Šo secinājumu pamatā ir⁴²:

- attiecīgo dokumentu un datu, kas iegūti no dažādiem avotiem (iestādes, plašsaziņas līdzekļi, universitātes, sociālie partneri, interešu grupas, ideju laboratorijas), novērtējums;
- novērtējumi par aptaujām, ko veikusi EESK delegācija⁴³ kopā ar būvniecības nozares sociālajiem partneriem un sešu dalībvalstu (Beļģija, Francija, Vācija, Polija, Portugāle un Rumānija) valsts iestādēm un Briselē esošajiem Eiropas sociālajiem partneriem, iestādēm un ideju laboratorijām;
- attiecīgie EESK atzinumi.

Dažādu iemeslu⁴⁴ dēļ var būt atšķirības starp šķietamajām nepilnībām un patieso stāvokli (kāds varētu pamatotī vēlēties apgalvot, ka mēs analizējam kustīgu mērķi), bet ziņojuma mērķis ir piedāvāt politikas veidotājiem vairākus iespējamus risinājumus.

DIREKTĪVAS ĪSUMĀ

Pakalpojumu direktīvas mērķis (2006/123/EC)	Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā mērķis (96/71/EK)	Īstenošanas direktīvas mērķis (COM(2012)0131) ⁴⁵
<p>Padarīt vienkāršāku veidu, kā pakalpojuma sniedzēji īsteno brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvu apriti, vienlaikus saglabājot augstu pakalpojumu kvalitātes līmeni.</p> <p>Vienkāršot administratīvās procedūras.</p> <p>Atcelt diskriminējošas, liekas vai nesamērīgas prasības.</p> <p>Palielināt administratīvo sadarbību dalībvalstu starpā.</p> <p>Pastiprināt patērētāju tiesības.</p>	<p>Nodrošināt brīvu starptautisko pakalpojumu nodrošināšanu, garantējot norīkoto darba ņēmēju tiesību ievērošanu un pienācīgus darba apstākļus visā Eiropas Savienībā.</p>	<p>Veicināt labāku un saskaņotāku Direktīvas 96/71/EK īstenošanu, piemērošanu un izpildi, tostarp pasākumus, lai novērstu piemērojamo noteikumu ļaunprātīgu izmantošanu vai apiešanu, kā arī to, lai šādu pārkāpumu gadījumā piemērotu sankcijas.</p> <p>Nodrošināt, ka tiek ievērots pienācīgs norīkoto darba ņēmēju tiesību aizsardzības līmenis, jo īpaši to nodarbinātības noteikumu īstenošana, kuri ir spēkā vietā, kur tiek sniegts pakalpojums, vienlaikus padarot vienkāršāku veidu, kā pakalpojuma sniedzēji īsteno brīvību sniegt pakalpojumus, un</p>

⁴² Aptaujas atbilžu novērtējums vēlāk tiks pievienots kā ziņojuma pielikums.

⁴³ Vienotā tirgus novērošanas centra locekļi: Ivan Voleš, Ulrich Schröder (I grupa), Christoph Lechner, Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētās nodaļas priekšsēdētājs Martin Siecker (INT, II grupa), Jorge Pegado Liz (III grupa). Darba tirgus novērošanas centra locekļi: Ana Bontea (I grupa), Denis Meynent (II grupa, Darba tirgus novērošanas centra priekšsēdētāja vietnieks), Eugen Lucan (III grupa).

⁴⁴ Paziņotās problēmas var būt noteiktu ekonomisko interešu paušana, atšķirīgi valstu konteksti u.c.

⁴⁵ Eiropas Parlaments, Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja balsoja par ziņojumu 2014. gada 18. martā. Skatīt arī 50. zemsvītras piezīmi.

veicinot godīgu konkurenci pakalpojumu sniedzēju starpā.

PAKALPOJUMU DIREKTĪVA

Ar šo direktīvu ir izveidots **vispārējs tiesiskais regulējums, kas veicina pakalpojuma sniedzēju brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvas apriti**. Tās pamatā ir šādi četri pīlāri:

- veicināt pakalpojumu sniedzēju brīvību veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus Eiropas Savienībā;
- nostiprināt pakalpojumu saņēmēju kā šo pakalpojumu lietotāju tiesības;
- veicināt pakalpojumu kvalitāti;
- izveidot efektīvu administratīvo sadarbību dalībvalstu starpā.

Ar direktīvu ir izveidots vispārējs tiesiskais regulējums attiecībā uz jebkuru sniegto pakalpojumu ekonomisko atdevi (izņemot izslēgtās nozares), vienlaikus ņemot vērā konkrēto darbību vai profesiju īpatnības. Direktīva attiecas uz plašu pakalpojumu darbību klāstu, kas veido apmēram 40 % no ES IKP, un nodarbinātību.

Tā attiecas uz tādām nozarēm kā būvniecība un amatniecība (...), lielāko daļu **reglamentēto profesiju** (piemēram, advokāti, arhitekti, inženieri un grāmatveži).⁴⁶

Direktīvas 17. pantā⁴⁷ noteikts, ka **16. pantu** (“*Dalībvalstis ievēro pakalpojumu sniedzēju tiesības sniegt pakalpojumus dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību. Dalībvalsts, kurā sniedz pakalpojumu, tās teritorijā nodrošina brīvu piekļuvi pakalpojumu darbībai un brīvību veikt pakalpojumu darbību*”) **nepiemēro (...)** **jautājumiem, uz kuriem attiecas Direktīva 96/71/EK** (Direktīva par darba ņēmēju norīkošanu darbā).

DIREKTĪVA PAR DARBA ŅĒMĒJU NORĪKOŠANU DARBĀ

Būvniecības nozarē piemēro koplīgumos un tiesību aktos noteiktos pamatnosacījumus:⁴⁸

- a) maksimālais darba laiks un minimālais atpūtas laiks;
- b) minimālais apmaksātais ikgadējais atvaļinājums;
- c) minimālās atalgojuma likmes*, tostarp likmes par virsstundām;
- d) noteikumi attiecībā uz darbinieku nolīgšanu, jo īpaši darbinieku nodrošinājumu īslaicīgiem norīkojumiem⁴⁹;
- e) veselība, drošība un higiēna darba vietā;
- f) aizsardzības pasākumi saistībā ar nodarbinātības noteikumiem un nosacījumiem grūtniecēm vai sievietēm pēcdzemdību periodā, bērniem un jauniešiem;
- g) vienlīdzīga attieksme pret vīriešiem un sievietēm un citi diskrimināciju izslēdzoši noteikumi.

* Šajā direktīvā ietvertais minimālo atalgojuma likmju jēdziens ir definēts valsts tiesību aktos un/vai tās dalībvalsts praksē, kuras teritorijā darba ņēmējs ir norīkots.

⁴⁶ Pārējās jomas ir mazumtirdzniecība, uzņēmējdarbības pakalpojumi (piemēram, biroju uzturēšana, vadības konsultācijas un reklāma) tūrisms, nekustamā īpašuma pakalpojumi un privātzglītība.

⁴⁷ Direktīvas 17. panta 6. punktā noteikts, ka 16. pantu nepiemēro “jautājumiem, uz ko attiecas Direktīvas 2005/36/EK II sadaļa, kā arī prasībām dalībvalstī, kur pakalpojums tiek sniegts, ar kurām paredz, ka konkrētas profesijas pārstāvji drīkst veikt pakalpojumu darbību”.

⁴⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>.

⁴⁹ Sk. Direktīvu 2008/104/EK par pagaidu darba aģentūrām.

ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA

Īstenošanas direktīvas mērķis ir uzlabot Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā īstenošanu, piemērošanu un izpildi.

4. pants. Patiesas norīkošanas konstatēšana un ļaunprātīgas izmantošanas un apiešanas novēršana⁵⁰

1. Direktīvas 96/71/EK īstenošanas, piemērošanas un izpildes nolūkā kompetentās iestādes veic visu to būtisko faktisko apstākļu vispārēju novērtējumu, kurus tās uzskata par nepieciešamiem, tostarp jo īpaši novērtējot šā panta 2. un 3. punktā minētos elementus. Šie elementi ir paredzēti, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm veikt pārbaudes un kontroles, kā arī gadījumos, ja tām ir iemesls uzskatīt, ka darba ņēmējs, iespējams, nav uzskatāms par norīkotu saskaņā ar Direktīvu 96/71/EK. Minētie elementi ir indikatīvi kopējā veicamā novērtējuma faktori, un tādēļ tos neaplūko atsevišķi.

2. Lai noteiktu, vai uzņēmums patiešām veic būtiskas darbības, kas nav tikai iekšējās vadības un/vai administratīvās darbības, kompetentās iestādes veic visu to faktisko apstākļu kopējo novērtējumu, kuri, ņemot vērā ilgāku laikposmu, raksturo minētās darbības, ko uzņēmums ir veicis dalībvalstī, kur tas veic uzņēmējdarbību, un, ja nepieciešams, uzņēmējā dalībvalstī. Šādi elementi jo īpaši var būt:

- vieta, kur atrodas uzņēmuma juridiskā adrese un administrācija, birojs, kur tas maksā nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas, un kur attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem tam ir profesionālās darbības atļauja vai kur tas ir reģistrēts tirdzniecības palātā vai profesionālajās struktūrās;
- vieta, kur norīkotie darba ņēmēji pieņemti darbā un no kurienes tie norīkoti;
- tiesību akti, kas piemērojami līgumiem, kurus uzņēmums noslēdzis ar saviem darba ņēmējiem, no vienas puses, un ar saviem klientiem, no otras puses;
- vieta, kur uzņēmums veic saimniecisko pamatdarbību un nodarbina administratīvo personālu;
- izpildīto līgumu skaits dalībvalstī, kurā uzņēmums veic uzņēmējdarbību, un/vai šajā dalībvalstī sasniegtais apgrozījums, cita starpā ņemot vērā jaundibinātu uzņēmumu un MVU īpašo situāciju.

3. Lai novērtētu, vai norīkotais darba ņēmējs veic darbu uz laiku dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kur viņš parasti strādā, pārbauda visus būtiskos faktus, kuri raksturo šādu darba ņēmēja darbu un stāvokli. Šādi elementi jo īpaši var būt:

- darbs, kas veikts ierobežotu laiku citā dalībvalstī;
- datums, kad norīkošana sākas;
- norīkošana darbā ir uz dalībvalsti, kas nav valsts, kurā vai no kuras norīkotais darba ņēmējs parasti veic savu darbu atbilstoši Regulai (EK) Nr. 593/2008 (Roma I) un/vai Romas konvencijai;
- norīkotais darba ņēmējs atgriežas dalībvalstī, no kuras viņš norīkots darbā, vai gaidāms, ka viņš tajā atsāks darbu pēc tam, kad būs pabeigts darbs vai sniegti pakalpojumi, kuru veikšanai viņš bija norīkots;
- darbību veids;
- darba devējs, kas norīko darba ņēmēju, ir nodrošinājis vai sedzis ceļa, naktsmītnes un uzturēšanās izdevumus, un ja tā ir, tad kā tas ir darīts, vai par izdevumu segšanas veidu;
- visi iepriekšējie periodi, kad bijis norīkots tas pats vai cits (norīkotais) darba ņēmējs.

4. Neatbilstība vienam vai vairākiem 2. un 3. punktā minētajiem faktiskajiem apstākļiem automātiski neliecina par to, ka norīkošana nav notikusi. Šo elementu novērtējumu pielāgo katram konkrētajam gadījumam un ņem vērā situācijas īpatnības.

5. Šajā pantā minētos elementus, ko kompetentās iestādes izmanto, lai veiktu vispārējo novērtējumu par patiesu norīkošanu, var arī izmantot, lai noteiktu, vai persona atbilst darba ņēmējam piemērojamai definīcijai saskaņā ar Direktīvas 96/71/EK 2. panta 2. punktu. Dalībvalstīm cita starpā būtu jāvadās pēc faktiem, kas saistīti ar darbu veikšanu, pakļautību un darba ņēmēju darba samaksu, un neraugoties uz to, kā attiecības raksturo jebkāds līgums vai cita veida vienošanās, kas, iespējams, panākta starp pusēm.

⁵⁰ Eiropas Parlamenta leģislatīvās rezolūcijas (pieņemta 2014. gada 16. aprīlī, P7_TA-PROV(2014)0415) 4. pants, provizorisks teksts.

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS VIEDOKLIS PAR DIREKTĪVĀM

EESK ir sniegusi vairākus atzinumus saistībā ar pakalpojumiem un darba ņēmēju norīkošanu darbā. Atzinumā par vienotā tirgus sociālo un vides dimensiju⁵¹ EESK atkārtoti uzsvēra, ka “darba tirgus integrācija ir labākā aizsardzība pret sociālo atstumtību”. Šajā saistībā varētu piebilst, ka, lai gan tirgus definīcija ir starptautiska, patlaban darbaspēks pēc būtības joprojām ir nacionāls. Protams, ka tas rada jautājumu par konsekvenci un saskaņotību vai to trūkumu vienotajā tirgū — uz integrāciju vērsta ES politika radīs problēmas (vai būs nesekmīga), ja tai nebūs vispārēja vienota pamata. Atzinumā par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā⁵² EESK ir “aicinājusi stiprināt noteikumus par darba ņēmēju norīkošanu darbā, cita starpā precizējot un uzlabojot direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā noteikumus un veicinot dalībvalstu iestāžu sadarbību”. EESK arī norādīja, ka joprojām ir nepārprotami vajadzīga “īstenošanas un administratīvās sadarbības uzlabošana starp dalībvalstīm”, jo īpaši, lai novērstu liekas administratīvās izmaksas. “Lai veicinātu pakalpojumu starptautisku apriti godīgas konkurences apstākļos, svarīgi ir panākt, ka valstu tiesību aktos un koplīgumos paredzētie obligātie darba nosacījumi ir vienādi.”

EESK atzinumā “Vienotā tirgus sociālā dimensija”⁵³ un “Vienotā tirgus akts — divpadsmit mehānismi”⁵⁴ pievērsās jautājumam par ES Tiesas spriedumiem saistībā ar direktīvu par darba ņēmēju norīkošanu darbā. Minētajos atzinumos izteikts aicinājums:

- precizēt un uzlabot Direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā noteikumus;
- īstenot efektīvāku sadarbību starp dalībvalstu iestādēm;
- ieviest nediskriminācijas principu attiecībā uz darba un atalgojuma nosacījumiem;
- rīkot apspriešanu ar sociālajiem partneriem;
- nediskriminēt uzņēmumus iekšējā tirgū.

ATTIECĪGIE EESK ATZINUMI		
EESK ATZINUMI	ATSAUCE	ZIŅOTĀJS
Pakalpojumu direktīva	CESE 137/2005, OV C 221, 8.9.2005., 113. lpp.	A. Metzler E. Ehnmark
Iekšējais tirgus pakalpojumu jomā — darba tirgus un patērētāju aizsardzības prasības	CESE 793/2007, OV C 175, 27.7.2007., 14. lpp.	K. Alleweldt
Vienotā tirgus sociālā un vides dimensija	CESE 36/2009, OV C 182, 4.8.2009., 1. lpp.	A. Adamczyk
Vienotā tirgus sociālā dimensija	CESE 970/2010, OV C 44, 11.2.2011., 90. lpp.	T. Janson
Pakalpojumu vienotais tirgus	CESE 1161/2011, OV C 318, 29.10.2011., 109. lpp.	M. Siecker
Profesionālās kvalifikācijas	CESE 1046/2012, OV C 191, 29.6.2012., 103. lpp.	A. Metzler
Darba ņēmēju norīkošana darbā	CESE 1387/2012, OV C 351, 15.11.2012., 61. lpp.	T. Janson
Eiropas sociālā marķējuma zīme	CESE 1820/2012, OV C 76, 14.3.2013., 20. lpp.	A. Rodert
Pašnodarbinātā statusa ļaunprātīga izmantošana	CESE 2063/2012	M. Siecker

⁵¹ CESE 36/2009, [OV C 182, 4.8.2009., 1. lpp.](#)

⁵² CESE 1387/2012, [OV C 351, 15.11.2012., 61. lpp.](#)

⁵³ CESE 970/2010, [OV C 44, 11.2.2011., 90. lpp.](#)

⁵⁴ CESE 1583/2011, [OV C 24, 28.1.2012., 99. lpp.](#)

	OV C 161, 6.6.2013., 14. lpp.	
Pašnodarbinātības jaunās tendences. Ekonomiski atkarīgas pašnodarbinātības jautājumi	CESE 639/2010, OV C 18, 19.1.2011., 44. lpp.	J.M. Zufiaur Narvaiza
Būvniecības nozares ilgtspējīga konkurētspēja	CESE 2295/2012, OV C 198, 10.7.2013., 45. lpp.	L. Plosceanu
SAISTĪTIE EESK ATZINUMI		
Vienotā tirgus akts — noteikt trūkstošos pasākumus	CESE 3154/2013, OV C 67, 6.3.2014., 53. lpp.	B. Federspiel, I. Voleš & M. Siecker
II vienotā tirgus akts. Kopā jaunai izaugsmei.	CESE 2039/2012, OV C 76, 14.3.2013., 24. lpp.	M. Siecker, I. Voleš & B. Federspiel
Vienotā tirgus akts. Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un palielināt konkurētspēju	CESE 1583/2011, OV C 24, 28.1.2012., 99. lpp.	I. Voleš, B. Federspiel & M. Siecker
Svarīgākie pasākumi ceļā uz Vienotā tirgus aktu II	CESE 1575/2012, OV C 299, 4.10.2012., 165. lpp.	I. Voleš, B. Federspiel & M. Siecker
Ceļā uz aktu par vienoto tirgu. Par augsti konkurētspējīgu tirgus sociālo ekonomiku	CESE 525/2011 OV C 132, 3.5.2011., 47. lpp.	I. Voleš, B. Federspiel & M. Siecker
Mazi ieņēmumi, liela pasaule — jaunas partnerattiecības, lai palīdzētu MVU izmantot globālās iespējas	CESE 1293/2012, OV C 229, 31.7.2012., 49. lpp.	I. Voleš
Attīstīt uz iedzīvotājiem orientētu un viņiem tuvu pieeju iekšējā tirgus politikas jautājumos	CESE 466/2012, OV C 143, 22.5.2012., 17. lpp.	J. Pegado Liz